ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 25ης Μαρτίου 1998 *

Στην υπόθεση C-174/97 P,

Fédération française des sociétés d'assurances (FFSA), ένωση γαλλικού δικαίου, με έδρα το Παρίσι,

Union des sociétés étrangères d'assurances (USEA), ένωση γαλλικού δικαίου, με έδρα το Παρίσι,

Groupe des assurances mutuelles agricoles (Groupama), ένωση γαλλικού δικαίου, με έδρα το Noisy-le-Grand (Γαλλία),

Fédération nationale des syndicats d'agents généraux d'assurances (FNSAGA), ένωση γαλλικού δικαίου, με έδρα το Παρίσι,

Fédération française des courtiers d'assurances et de réassurances (FCA), ένωση γαλλικού δικαίου, με έδρα το Παρίσι,

Bureau international des producteurs d'assurances et de réassurances (BIPAR), ένωση γαλλικού δικαίου, με έδρα το Παρίσι,

εκπροσωπούμενες από τους Xavier de Roux και Dominique Voilemot, δικηγόρους Παρισιού, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Jacques Loesch, 11, rue Goethe,

αναιρεσείουσες,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

που έχει ως αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως κατά της αποφάσεως που εξέδωσε στις 27 Φεβρουαρίου 1997 το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (τρίτο πενταμελές τμήμα) στην υπόθεση T-106/95, FFSA κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1995, σ. II-229), και με την οποία ζητείται η αναίρεση της αποφάσεως αυτής,

όπου ο έτερος διάδικος είναι η

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Gérard Rozet, νομικό σύμβουλο, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

υποστηριζόμενη από

τη **Γαλλική Δημοκρατία,** εκπροσωπούμενη από την Kareen Rispal-Bellanger, υποδιευθύντρια στη διεύθυνση νομικών υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών, και τον Jean-Marc Belorgey, chargé de mission στην ίδια διεύθυνση, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την Πρεσβεία της Γαλλίας, 8 B, boulevard Joseph II,

και

τη **La Poste,** νομικό πρόσωπο γαλλικού δημοσίου δικαίου, με έδρα το Boulogne-Billancourt (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τον Hervé Lehman, δικηγόρο Παρισιού, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Aloyse May, 31, Grand-rue,

παρεμβαίνουσες,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους H. Ragnemalm, πρόεδρο τμήματος, P. J. G. Kapteyn (εισηγητή), και J. L. Murray, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: A. Saggio
γραμματέας: R. Grass

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα,

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

1 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 5 Μαΐου 1997, η Fédération française des sociétés d'assurances (FFSA), η Union des sociétés étrangères d'assurances (USEA), η Groupe des assurances mutuelles agricoles (Groupama), η Fédération nationale des syndicats d'agents généraux d'assurances (FNSAGA), η Fédération française des courtiers d'assurances et de réassurances (FCA) και η Bureau international des producteurs d'assurances et de réassurances (BIPAR) άσκησαν, δυνάμει του άρθρου 49 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, αναίρεση κατά της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 27ης Φεβρουαρίου 1997 στην υπόθεση T-106/95, FFSA κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1995, σ. II-229, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων απέρριψε την προσφυγή τους με την οποία ζητούσαν την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής της 8ης Φεβρουαρίου 1995, που κοινοποιήθηκε στις προσφεύγουσες με έγγραφο της 21ης Φεβρουαρίου 1995, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 93 της Συνθήκης ΕΚ (κρατικές ενισχύσεις NN 135/92, ανταγωνιστικές δραστηριότητες της γαλλικής La Poste), που δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* της 7ης Οκτωβρίου 1995 (ΕΕ C 262, σ. 11, στο εξής: επίμαχη απόφαση).

2 Από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι στις 12 Δεκεμβρίου 1990 το Bureau international des producteurs d'assurances et de réassurances (BIPAR), η Fédération nationale des syndicats d'agents généraux d'assurances (FNSAGA) και η Fédération française des courtiers d'assurances et de réassurances (FCA) κατέθεσαν

στην Επιτροπή καταγγελία σχετικά με τις ενισχύσεις που είχαν, κατ' αυτές, χορηγηθεί στη La Poste με το γαλλικό νόμο 90-568, της 2ας Ιουλίου 1990, σχετικά με την οργάνωση της δημόσιας υπηρεσίας των ταχυδρομείων και των τηλεπικοινωνιών, ο οποίος δημοσιεύθηκε στο *Journal officiel de la République française* (στο εξής: JORF) της 8ης Ιουλίου 1990 (στο εξής: νόμος του 1990) (σκέψεις 4 και 7 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως).

3 Δυνάμει του άρθρου 1 του νόμου αυτού, η La Poste οργανώθηκε, από την 1η Ιανουαρίου 1991, ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου υπό την εποπτεία του αρμοδίου για τα ταχυδρομεία και τις τηλεπικοινωνίες υπουργού.

4 Το άρθρο 2 του νόμου αυτού ορίζει ως αποστολή της La Poste, μεταξύ άλλων, τη δυνατότητα παροχής «υπηρεσιών σχετικών με τα μέσα πληρωμής και τη μεταφορά κεφαλαίων, το προϊόν τοποθετήσεως και αποταμιεύσεως, τη διαχείριση περιουσιών, τα στεγαστικά δάνεια ταμιευτηρίου και κάθε προϊόν ασφαλίσεως». Το άρθρο 7 προβλέπει ότι η La Poste «έχει εξουσιοδοτηθεί να ασκεί, στη Γαλλία και στην αλλοδαπή, κάθε δραστηριότητα που συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με το αντικείμενό της. Για τον σκοπό αυτό, και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στη συγγραφή υποχρεώσεων, μπορεί να ιδρύει θυγατρικές και να λαμβάνει μερίδια συμμετοχής σε εταιρίες, ομίλους ή οργανισμούς με συναφές ή συμπληρωματικό αντικείμενο». Τέλος, το άρθρο 21 του ίδιου νόμου ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι «η βάση επιβολής φόρου της La Poste [σχετικά με την τοπική φορολογία] μειώνεται στο 85 % του ύψους της λόγω των επιτακτικών υποχρεώσεων που υπέχει όσον αφορά την εξυπηρέτηση του συνόλου του εθνικού εδάφους και τη συμμετοχή στη χωροταξία» (σκέψη 5).

5 Με έγγραφο της 26ης Δεκεμβρίου 1994, οι καταγγέλλουσες FFSA, Groupama και USEA απηύθυναν στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 175 της Συνθήκης ΕΚ, πρόσκληση «για να λάβει οριστική θέση ως προς τη συνέχεια που έπρεπε να δοθεί στην καταγγελία [τους] όσον αφορά τα εξής δύο σημεία:

(...)

— παράβαση του άρθρου 92, συγκεκριμένα δε τις μειώσεις, όσον αφορά την τοπική φορολογία, που ισχύουν για τη La Poste» (σκέψη 12).

6 Με έγγραφο της 21ης Φεβρουαρίου 1995, η Επιτροπή γνωστοποίησε στη Γαλλική Κυβέρνηση ότι με την επίμαχη απόφαση δεν χαρακτήριζε ως κρατική ενίσχυση, κατά την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ, το φορολογικό πλεονέκτημα του οποίου μπορεί να απολαύει η La Poste, δυνάμει του άρθρου 21 του νόμου του 1990, και το οποίο ανερχόταν το 1994 σε 1,196 δισεκατομμύρια γαλλικά φράγκα (FF) (σκέψη 13).

7 Με έγγραφο της 21ης Φεβρουαρίου 1995 η Επιτροπή απέστειλε, προς ενημέρωση, στις καταγγέλλουσες FFSA, Groupama και USEA αντίγραφο της επίμαχης αποφάσεως (σκέψη 15).

8 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 24 Απριλίου 1995, οι αναιρεσείουσες άσκησαν προσφυγή ενώπιον του Πρωτοδικείου.

9 Τα πραγματικά περιστατικά εκτίθενται αναλυτικότερα στις σκέψεις 1 έως 24 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, στην οποία παραπέμπει σχετικώς το Δικαστήριο.

Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

10 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Πρωτοδικείο απέρριψε την προσφυγή.

11 Ο πρώτος και ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως των αναιρεσειουσών, που αντλούνται από την προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας και την παραβίαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως της επίμαχης αποφάσεως, κρίθηκαν απαράδεκτοι (σκέψεις 49 και 61 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως).

12 Ως τρίτο λόγο ακυρώσεως οι αναιρεσείουσες προέβαλαν ότι η εκτίμηση της Επιτροπής είναι πεπλανημένη διότι δεν εφάρμοσε την κατάλληλη μέθοδο για τον υπολογισμό του προσθέτου κόστους που απορρέει από τις υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας που υπέχει η La Poste.

13 Το Πρωτοδικείο έκρινε σχετικώς:

«97. Πρέπει, κατ' αρχάς, να υπομνησθεί ότι οι προσφεύγουσες δεν αμφισβητούν την ύπαρξη προσθέτου κόστους λόγω των επιτακτικών υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας που υπέχει η La Poste. Αντιθέτως, περιορίζονται στον ισχυρισμό ότι η Επιτροπή, χρησιμοποιώντας εσφαλμένες μεθόδους υπολογισμού, υπερεκτίμησε προδήλως το πρόσθετο κόστος αυτό.

98. Προκειμένου να εξετασθεί το βάσιμο των αιτιάσεων που έχουν διατυπωθεί στο πλαίσιο του παρόντος λόγου ακυρώσεως, πρέπει να υπομνησθεί ότι από τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 90 και από την οικονομία του συνόλου των διατάξεων του άρθρου αυτού προκύπτει ότι η εξουσία εποπτείας που διαθέτει η Επιτροπή έναντι των κρατών μελών που ευθύνονται λόγω παραβάσεως των κανόνων της Συνθήκης, ιδίως δε αυτών που αφορούν τον ανταγωνισμό, συνεπάγεται κατ' ανάγκη την εκ μέρους του οργάνου αυτού χρησιμοποίηση ενός περιθωρίου εκτιμήσεως.

99. Αυτό το περιθώριο εκτιμήσεως είναι πιο ευρύ, όσον αφορά ιδίως την εκ μέρους των κρατών μελών τήρηση των κανόνων ανταγωνισμού, καθόσον, αφενός, η Επιτροπή καλείται, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 90, κατά την άσκηση αυτής της εξουσίας, να λαμβάνει υπόψη της τις συμφυείς με την ιδιαίτερη αποστολή των οικείων επιχειρήσεων απαιτήσεις και, αφετέρου, οι αρχές των κρατών μελών μπορούν να διαθέτουν, σε ορισμένες περιπτώσεις, εξίσου ευρεία εξουσία εκτιμήσεως για τη ρύθμιση ορισμένων θεμάτων, όπως, εν προκειμένω, η οργάνωση των δημοσίων υπηρεσιών στον τομέα των ταχυδρομικών υπηρεσιών (απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Οκτωβρίου 1994, T-32/93, Ladbroke Racing κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-1015, σκέψη 37).

100. Εφόσον, όπως συμβαίνει στην υπό κρίση υπόθεση, πρόκειται για απόφαση όπου εμπλέκεται εκτίμηση περιπλόκων οικονομικών καταστάσεων, το περιθώριο εκτιμήσεως όσον αφορά τον υπολογισμό του προσθέτου κόστους μιας δημόσιας υπηρεσίας είναι πιο ευρύ, δεδομένου ότι αυτό το περιθώριο είναι ανάλογο προς την εξουσία εκτιμήσεως που διαθέτει η Επιτροπή στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 92, παράγραφος 3, της Συνθήκης (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 14ης Φεβρουαρίου 1990, C-301/87, Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-307, σκέψη 49, της 21ης Μαρτίου 1990, C-142/87, Βέλγιο κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-959, σκέψη 56, και της 21ης Μαρτίου 1991, C-303/88, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. I-1433, σκέψη 34).

101. Επιπλέον, όπως προκύπτει από τη νομολογία, στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως, στον κοινοτικό δικαστή ανήκει ο έλεγχος του αν η [προσβαλλομένη] απόφαση πάσχει έναν από τους λόγους ελλείψεως νομιμότητας που προβλέπονται στο άρθρο 173 της Συνθήκης, χωρίς να μπορεί αυτός να υποκαταστήσει τον εκδόντα την απόφαση με τη δική του ουσιαστική εκτίμηση, ιδίως στον οικονομικό τομέα (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουνίου 1993, C-225/91, Matra κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-3203, σκέψη 23). Επομένως, ο έλεγχος που το Πρωτοδικείο καλείται εν προκειμένω να ασκήσει επί της εκτιμήσεως της Επιτροπής πρέπει να περιοριστεί στον έλεγχο του υποστατού των πραγματικών περιστατικών και στην έλλειψη πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως.

102. Συναφώς, από τη δικογραφία προκύπτει ότι η Επιτροπή, προκειμένου να υπολογίσει το πρόσθετο κόστος που συνεπάγονται για τη La Poste οι υποχρεώσεις της ως δημόσιας υπηρεσίας, προέβη σε πολύπλοκη οικονομική ανάλυση με βάση τις δύο μελέτες που είχαν καταρτιστεί τόσο από την ίδια τη La Poste όσο και από εξωτερικούς συμβούλους.»

14 Αφού εξέθεσε το περιεχόμενο αυτών των μελετών, το Πρωτοδικείο έκρινε:

«106. (...) ότι η Επιτροπή, στηριζόμενη σε μια τέτοια ανάλυση των γεγονότων, απέδειξε, επαρκώς κατά νόμο, την ύπαρξη, όσον αφορά τη La Poste, προσθέτου κόστους ανερχομένου σε — τουλάχιστον — 1,32 δισεκατομμύριο FF. Το εν λόγω πρόσθετο κόστος, που δημιουργήθηκε, πρώτον, από τη διατήρηση μιας μη κερδοφόρας ταχυδρομικής παρουσίας σε αγροτικό περιβάλλον, συνδέεται με την εκπλήρωση της αποστολής γενικού οικονομικού συμφέροντος, κατά την

έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, της Συνθήκης, που υπέχει η La Poste, ήτοι τις επιτακτικές υποχρεώσεις εξυπηρετήσεως του συνόλου του εθνικού εδάφους και της συμμετοχής στη χωροταξία. Πράγματι, η Επιτροπή, χρησιμοποιώντας τις προεκτεθείσες μεθόδους υπολογισμού, συνέκρινε τα έξοδα που προκαλούνται από μη κερδοφόρα γραφεία κείμενα σε αγροτικό περιβάλλον με το μέσο κόστος των γαλλικών ταχυδρομικών γραφείων.

107. Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι οι αιτιάσεις των προσφευγουσών σχετικά με τα προβαλλόμενα ελαττώματα των μεθόδων υπολογισμού δεν μπορούν να κλονίσουν τις εκτιμήσεις της Επιτροπής.

(...)

112. Εξάλλου, διαπιστώνεται ότι οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν την ύπαρξη, βάσει των τότε διαθεσίμων στοιχείων, μιας εναλλακτικής και πλέον ακριβούς μεθόδου για τον υπολογισμό του προσθέτου κόστους.

113. Δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες περιορίστηκαν στο να αμφισβητήσουν, γενικώς, τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, χωρίς να προσκομίσουν στοιχεία ικανά να θέσουν υπό αμφισβήτηση τις εκτιμήσεις αυτές, πρέπει, κατά συνέπεια, ενόψει των προηγουμένων αναλύσεων, να συναχθεί ότι οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν ότι η Επιτροπή, εκτιμώντας το πρόσθετο κόστος της δημόσιας υπηρεσίας, στήριξε την απόφασή της επί ανυποστάτων περιστατικών ή υπερέβη τη σχετική εξουσία εκτιμήσεως που διαθέτει.

114. Δεν αμφισβητείται ότι το επίμαχο φορολογικό πλεονέκτημα του οποίου τυγχάνει η La Poste, δυνάμει του άρθρου 21 του νόμου του 1990, δηλαδή η μείωση κατά 85 % επί του ποσού των φορολογικών βάσεων όσον αφορά την τοπική φορολογία, ανήλθε το 1994 σε 1,196 δισεκατομμύριο FF. Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι ορθώς η Επιτροπή θεώρησε ότι το ύψος του

εν λόγω φορολογικού πλεονεκτήματος δεν υπερέβαινε το πρόσθετο κόστος της δημόσιας υπηρεσίας, έστω και αν λαμβανόταν ως βάση η ελαχίστη εκτίμηση, δηλαδή πρόσθετο κόστος 1,32 δισεκατομμυρίου FF (βλ. την ανωτέρω σκέψη 106).

115. Όσον αφορά το αίτημα να διατάξει το Πρωτοδικείο, κατ' εφαρμογήν των άρθρων 66 και 70 του Κανονισμού Διαδικασίας, πραγματογνωμοσύνη προκειμένου να διαπιστωθεί αν η χρησιμοποιηθείσα από την Επιτροπή μέθοδος και οι ληφθείσες υπόψη εκτιμήσεις ήσαν οι κατάλληλες, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι προσφεύγουσες δεν προσκόμισαν στοιχεία από τα οποία να πιθανολογείται ότι η Επιτροπή υπέπεσε, κατά τον προσδιορισμό του εν λόγω προσθέτου κόστους, σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως. Υπ' αυτές τις περιστάσεις, δεν συντρέχει λόγος να διαταχθεί πραγματογνωμοσύνη, δεδομένου ότι ο προσφεύγων φέρει το βάρος αποδείξεως όταν αμφισβητεί την εκ μέρους της Επιτροπής εκτίμηση οικονομικών στοιχείων στο πλαίσιο της εξουσίας της εκτιμήσεως.»

15 Ως τέταρτο λόγο ακυρώσεως, οι αναιρεσείουσες προέβαλαν τον ισχυρισμό ότι η Επιτροπή παρέβη τα άρθρα 92 και 90, παράγραφος 2, της Συνθήκης. Ο λόγος αυτός έχει δύο σκέλη. Αφενός, η δεύτερη από τις ανωτέρω διατάξεις δεν επιτρέπει την εξαίρεση του επίμαχου φορολογικού πλεονεκτήματος από την απαγόρευση του άρθρου 92 της Συνθήκης και, αφετέρου, η Επιτροπή παρέλειψε να εκτιμήσει τις συνέπειες αυτού του φορολογικού πλεονεκτήματος στον ανταγωνισμό (σκέψη 117).

16 Όσον αφορά, ειδικότερα, την προϋπόθεση ότι η ενίσχυση έπρεπε να δοθεί στις δραστηριότητες που εμπίπτουν στον δημόσια τομέα και σε καμία περίπτωση δεν έπρεπε να αποβεί εις όφελος ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων, το Πρωτοδικείο συνόψισε τα επιχειρήματα των αναιρεσειουσών ως ακολούθως:

«134. (...) οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε, κατά τη λήψη της αποφάσεώς της, να είναι βέβαιη για την ανυπαρξία σταυροειδούς επιδοτήσεως υπέρ των ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων της La Poste. Συναφώς, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι η χρησιμοποιηθείσα από την Επιτροπή

μέθοδος συγκρίσεως, που συνίστατο στο να εξετασθεί αν το ποσό του φορολογικού πλεονεκτήματος του οποίου τυγχάνει η La Poste υπερβαίνει το πρόσθετο κόστος της δημόσιας υπηρεσίας, είναι αμφισβητήσιμη εξ απόψεως αρχής. Το επιχείρημα αυτό παρουσιάζει δύο ουσιώδεις πτυχές.

135. Αφενός, ελλείψει οποιωνδήποτε αναλυτικών λογιστικών στοιχείων όσον αφορά τη La Poste, δεν μπορεί να προβληθεί ο ισχυρισμός, όπως πράττει η Επιτροπή, ότι το εν λόγω φορολογικό πλεονέκτημα απλώς αντισταθμίζει το πρόσθετο κόστος της δημόσιας υπηρεσίας. Του πλεονεκτήματος αυτού ωφελείται η επιχείρηση La Poste, δηλαδή το σύνολο των δραστηριοτήτων της τελευταίας, και, επομένως, οι δραστηριότητες που αυτή ασκεί στον τομέα των ασφαλίσεων, πράγμα αντίθετο προς τους κανόνες ανταγωνισμού. Συναφώς, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι τα ίδια γραφεία και το ίδιο προσωπικό χρησιμοποιούνται τόσο για τις υπηρεσίες δημοσίου συμφέροντος όσο και για τις ανταγωνιστικού χαρακτήρα υπηρεσίες. Επιπλέον, από τη νομολογία προκύπτει ότι μια ενίσχυση που καταβάλλεται σε επιχείρηση όπως η La Poste, για να αντισταθμίσει το πρόσθετο κόστος της δημόσιας υπηρεσίας, επιτρέπει στην εν λόγω επιχείρηση να ελευθερώνει άλλους πόρους προς όφελος των ανταγωνιστικών της δραστηριοτήτων ή, τουλάχιστον, να προωθεί την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της με λιγότερο κόστος (προπαρατεθείσα απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Μαρτίου 1991, Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 14).

136. Πάντοτε, υπ' αυτό το πρίσμα, οι προσφεύγουσες διατείνονται ότι η επίμαχη ενίσχυση δεν έχει ως αποκλειστικό στόχο τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στη δημόσια υπηρεσία, όπως απαιτεί το κοινοτικό δίκαιο, διότι σύμφωνα με το άρθρο 21 του νόμου του 1990, η μείωση κατά 85 %, που αποτελεί συνάρτηση των βάσεων επιβολής φόρου της La Poste, περιλαμβάνει, στη σχετική φορολογική βάση, το σύνολο των εξόδων και του κύκλου εργασιών της τελευταίας, συμπεριλαμβανομένου του μέρους που προκύπτει από τις ανταγωνιστικές δραστηριότητες.

137. Αφετέρου, τα συγκρινόμενα από την Επιτροπή στοιχεία είναι στην πραγματικότητα ανεπίδεκτα συγκρίσεως, διότι η διατήρηση ταχυδρομικών γραφείων σε αγροτικό περιβάλλον δεν συνδέεται με τη μέριμνα βελτιώσεως της αποδόσεως, αλλά με την ανάγκη διατηρήσεως μιας "βασικής διοικητικής λειτουργίας" σε αγροτικό περιβάλλον, στο πλαίσιο της χωροταξίας. Κατά συνέπεια, το κόστος μιας δημόσιας υπηρεσίας εξαρτάται αποκλειστικώς και μόνον από τις πολιτικές αποφάσεις και δεν είναι άλλο από αυτό που έχει εν προκειμένω τη βούληση να αναλάβει το κοινωνικό σύνολο.»

17 Ως προς τον τέταρτο λόγο ακυρώσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι:

«163. Στο πλαίσιο του λόγου αυτού, στο Πρωτοδικείο εναπόκειται η εξέταση των αιτιάσεων των προσφευγουσών σχετικά, πρώτον, με το βάσιμο του ισχυρισμού της Επιτροπής ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 90, παράγραφος 2, της Συνθήκης, το παρασχεθέν στη La Poste φορολογικό πλεονέκτημα δεν αποτελεί, εφόσον το σχετικό ποσό είναι κατώτερο του προσθέτου κόστους της δημόσιας υπηρεσίας, κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης, δεύτερον, με το ζήτημα αν η ενίσχυση είναι αναγκαία για την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής της La Poste και, τέλος, τρίτον, με το ζήτημα αν η Επιτροπή, στηριζόμενη στο γεγονός ότι το ποσό του φορολογικού πλεονεκτήματος εξακολουθεί να είναι κατώτερο του προσθέτου κόστους της δημόσιας υπηρεσίας, έκρινε, επαρκώς κατά νόμο, ότι δεν έπρεπε να καταλήξει στο συμπέρασμα περί υπάρξεως μεταφοράς κρατικών πόρων προς τις ανταγωνιστικές δραστηριότητες της La Poste.

164. Σύμφωνα με το άρθρο 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης, "ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν η παρούσα Συνθήκη ορίζει άλλως".

165. Από το άρθρο 90 της Συνθήκης προκύπτει ότι το άρθρο 92 αφορά το σύνολο των επιχειρήσεων, ιδιωτικών ή δημοσίων, και το σύνολο της παραγωγής των εν λόγω επιχειρήσεων, υπό τη μόνη επιφύλαξη του άρθρου 90, παράγραφος 2 (απόφαση [της 22ας Μαρτίου 1977, 78/76], Steinike & Weinling [Συλλογή τόμος 1977, σ. 171, σκέψη 18]). Κατ' αυτόν τον τρόπο, η αρμοδιότητα της Επιτροπής σχετικά με την εκτίμηση, δυνάμει του άρθρου 93 της Συνθήκης, του συμβατού των ενισχύσεων εκτείνεται και στις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται στις επιχειρήσεις στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 90, παράγραφος 2, ιδίως δε αυτές στις οποίες τα κράτη μέλη αναθέτουν τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (απόφαση [της 15ης Μαρτίου 1994, C-387/92], Banco Exterior de España [Συλλογή 1994, σ. I-877, σκέψη 17]). Εξάλλου, πρέπει να υπομνησθεί ότι οι κανόνες ανταγωνισμού εφαρμόζονται και στον τομέα των ταχυδρομικών υπηρεσιών (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 12ης Φεβρουαρίου 1992, C-48/90 και C-66/90, Κάτω Χώρες κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-565, και της [19ης Μαΐου 1993, C-320/91], Corbeau [Συλλογή 1991, σ. I-2533]).

166. Όπως έχει ήδη υπομνησθεί στην ανωτέρω σκέψη 114, δεν αμφισβητείται ότι το φορολογικό πλεονέκτημα του οποίου απολαύει η La Poste ανήλθε το 1994 σε 1,196 δισεκατομμύριο FF.

167. Αυτό το φορολογικό πλεονέκτημα αποτελεί, κατ' αρχήν, κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 1, δεδομένου ότι το πλεονέκτημα αυτό, μολονότι δεν συνεπάγεται μεταφορά κρατικών πόρων, θέτει τη La Poste σε οικονομική κατάσταση ευνοϊκότερη απ' ό,τι άλλοι φορολογούμενοι, όπως οι εκπροσωπούμενες από τις προσφεύγουσες εταιρίες (προπαρατεθείσα απόφαση Banco Exterion España, σκέψη 14).

168. Πράγματι, η έννοια της ενισχύσεως κατά την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης καλύπτει, κατά πάγια νομολογία, τα παρεχόμενα από τις δημόσιες αρχές πλεονεκτήματα τα οποία αντισταθμίζουν, ποικιλοτρόπως, τις επιβαρύνσεις που πλήττουν συνήθως τον προϋπολογισμό μιας επιχειρήσεως (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 26ης Σεπτεμβρίου 1996, C-241/94, Γαλλία κατά Επιτροπής, που δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στη Συλλογή, σκέψη 34, της 11ης Ιουλίου 1996, C-39/94, SFEI κ.λπ., Συλλογή 1996, σ. I-3547, σκέψη 58, και προπαρατεθείσα Banco Exterion España, σκέψη 13).

169. Εφόσον μια ενίσχυση είναι ικανή να επηρεάζει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών και να νοθεύει τον ανταγωνισμό, η ενίσχυση αυτή είναι, εφόσον η Συνθήκη δεν ορίζει άλλως, ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά (προπαρατεθείσα απόφαση Banco Exterion España, σκέψη 15).

170. Μια τέτοια παρέκκλιση προβλέπει το άρθρο 90, παράγραφος 2, της Συνθήκης, όταν πρόκειται για ενισχύσεις που καταβάλλονται υπέρ επιχειρήσεως επιφορτισμένης με τη διαχείριση υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος (βλ. ανωτέρω σκέψεις 66 έως 72).

171. Πράγματι, σύμφωνα με το άρθρο 90, παράγραφος 2, της Συνθήκης, "οι επιχ. ειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ή που έχουν χαρακτήρα δημοσιονομικού μονοπωλίου υπόκεινται (...) στους κανόνες ανταγωνισμού, κατά το μέτρο που η εφαρμογή των κανόνων αυτών δεν εμποδίζει νομικά ή πραγματικά την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί."

172. Από το κείμενο αυτό, ιδίως δε από τη φράση "στο μέτρο που η *εφαρμογή* των κανόνων αυτών [εν προκειμένω του άρθρου 92 της Συνθήκης] δεν εμποδίζει (...) την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής", προκύπτει ότι, σε περίπτωση όπου μπορεί να γίνει επίκληση του άρθρου 90, παράγραφος 2, είναι δυνατό ένα εμπίπτον στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 92, παράγραφος 1, κρατικό μέτρο να θεωρηθεί, παρ' όλ' αυτά, συμβατό με την κοινή αγορά (προπαρατεθείσα απόφαση στην υπόθεση Banco Exterion España, σκέψεις 14 και 15, και, υπό την ίδια έννοια, προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Lenz στην ίδια υπόθεση, Συλλογή 1994, σ. I-879, σημείο 66). Καίτοι πρόκειται πάντοτε για κρατική, κατά την έννοια της τελευταίας αυτής διατάξεως, ενίσχυση, είναι ωστόσο δυνατό, στην περίπτωση αυτή, το αποτέλεσμα των κανόνων ανταγωνισμού να είναι περιορισμένο (απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Απριλίου 1989, 66/86, Ahmed Saeed Flugreisen κ.λπ., Συλλογή 1989, σ. 803, σκέψη 56), οπότε είναι δυνατό η απαγόρευση χορηγήσεως νέας ενισχύσεως, απορρέουσα από τη συνδυασμένη εφαρμογή των άρθρων 92 και 93, παράγραφοι 2 και 3, να κηρυχθεί ανεφάρμοστη.

173. Το άρθρο 90, παράγραφος 2, της Συνθήκης, δεδομένου ότι θέτει κανόνα παρεκκλίσεως, πρέπει να ερμηνεύεται στενώς. Επομένως, για να ισχύει η παρέκκλιση από την εφαρμογή των κανόνων της Συνθήκης που προβλέπει η διάταξη αυτή, δεν αρκεί μόνο να έχει ανατεθεί από τη δημόσια αρχή στην εν λόγω επιχείρηση η διαχείριση υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος, αλλά πρέπει ακόμη η εφαρμογή των κανόνων της Συνθήκης, εν προκειμένω του άρθρου 92, να εμποδίζει την εκπλήρωση της ανατεθείσας στην επιχείρηση αυτή ιδιαίτερης αποστολής και το συμφέρον της Κοινότητας να μην θίγεται (απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Δεκεμβρίου 1991, C-179/90, Merci convenzionali porto di Genova, Συλλογή 1991, σ. I-5889, σκέψη 26).

174. Προκειμένου να εξετασθεί το ζήτημα αν αντιβαίνει προς το κοινοτικό δίκαιο η εκ μέρους κράτους μέλους χορήγηση κρατικών ενισχύσεων προς αντιστάθμιση του προσθέτου κόστους το οποίο έχει αναλάβει μια επιχείρηση επιφορτισμένη με τη διαχείριση υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος,

κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, της Συνθήκης, και το οποίο προκύπτει από την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που της έχει ανατεθεί, πρέπει να υπομνησθεί η νομολογία σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 85 και 86 σε συνδυασμό με το άρθρο 90, παράγραφος 2, της Συνθήκης.

175. Συναφώς, το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι το Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει, με την απόφασή του της 27ης Απριλίου 1994, C-393/92, Almelo κ.λπ. (Συλλογή 1994, σ. I-1477, σκέψη 46), ότι είναι δυνατό να επιτρέπονται, δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 2, περιορισμοί του ανταγωνισμού εκ μέρους άλλων επιχειρηματιών, εφόσον οι περιορισμοί αυτοί αποδεικνύονται αναγκαίοι για να μπορεί η επιχείρηση στην οποία έχει ανατεθεί αποστολή γενικού συμφέροντος να εκπληρώνει την αποστολή αυτή. Συναφώς, το Δικαστήριο έχει, μεταξύ άλλων, αποφανθεί ότι "πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι οικονομικές συνθήκες υπό τις οποίες λειτουργεί η επιχείρηση, κυρίως τα έξοδα στα οποία υποβάλλεται και οι νόμιμες ρυθμίσεις, ιδίως οι σχετικές προς το περιβάλλον, από τις οποίες διέπεται" (σκέψη 49). Εξ αυτού το Δικαστήριο συνήγαγε ότι η εφαρμογή, εν προκειμένω, ρήτρας αποκλειστικής αγοράς ήταν δυνατό να μην εμπίπτει στις απαγορεύσεις των άρθρων 85 και 85, εφόσον ο περιορισμός στον ανταγωνισμό που η ρήτρα αυτή συνεπαγόταν ήταν αναγκαίος για να μπορεί η εν λόγω επιχείρηση να εκπληρώνει την αποστολή γενικού συμφέροντος.

176. Με το ίδιο πνεύμα, το Δικαστήριο, με την προπαρατεθείσα απόφαση Corbeau, έκρινε ότι η απονομή αποκλειστικών δικαιωμάτων όσον αφορά τη συλλογή, μεταφορά και διανομή αλληλογραφίας υπέρ της Régie des postes belge, που μπορούσε να συνεπάγεται περιορισμούς στον ανταγωνισμό, ήταν δικαιολογημένη στο μέτρο που οι περιορισμοί αυτοί ήσαν αναγκαίοι για τη διασφάλιση της εκπληρώσεως της ιδιαίτερης αποστολής που είχε ανατεθεί στην επιχείρηση αυτή.

177. Στο πλαίσιο της τελευταίας αυτής υποθέσεως, το Δικαστήριο εξέτασε το ζήτημα αν ο αποκλεισμός του ανταγωνισμού ήταν αναγκαίος για να μπορεί ο φορέας του αποκλειστικού δικαιώματος να τυγχάνει οικονομικώς αποδεκτών συνθηκών. Προς τούτο, το Δικαστήριο έκρινε ότι έπρεπε "να ληφθεί ως βάση ότι η υποχρέωση (...) να εξασφαλίζεται η παροχή [των] υπηρεσιών σε συνθήκες οικονομικής ισορροπίας προϋποθέτει τη δυνατότητα συμψηφισμού των

αποτελεσμάτων των κερδοφόρων τομέων δραστηριοτήτων και των λιγότερο κερδοφόρων τομέων (...)" (σκέψη 17). Κατά το Δικαστήριο, τούτο είναι δυνατόν μόνον αν γίνει δεκτό ότι είναι δυνατός ο περιορισμός του εκ μέρους ιδιωτών επιχειρηματιών ανταγωνισμού σε οικονομικώς αποδοτικούς τομείς (σκέψεις 17 και 18).

178. Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι αυτή η σχετική με την εφαρμογή των άρθρων 85 και 86 νομολογία μπορεί να εφαρμοστεί, mutatis mutandis, και στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, οπότε η καταβολή μιας κρατικής ενισχύσεως είναι δυνατό, δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 2, της Συνθήκης, να μην εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 92 της εν λόγω Συνθήκης, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω ενίσχυση σκοπεί απλώς να αντισταθμίσει το κόστος που προκαλείται απο την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που έχει η επιφορτισμένη με τη διαχείριση υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος επιχείρηση και ότι η χορήγηση της ενισχύσεως αποδεικνύεται αναγκαία για να μπορεί η εν λόγω επιχείρηση να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας που υπέχει υπό συνθήκες οικονομικής ισορροπίας (προπαρατεθείσα απόφαση Corbeau, σκέψεις 17 έως 19). Η κρίση σχετικά με την αναγκαιότητα της ενισχύσεως συνεπάγεται συνολική εκτίμηση των οικονομικών συνθηκών υπό τις οποίες η εν λόγω επιχείρηση ασκεί τις εμπίπτουσες στον επιφυλασσόμενο σ' αυτήν τομέα δραστηριότητες, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη ενδεχόμενα οφέλη που η εν λόγω επιχείρηση μπορεί να αντλεί από ανοικτούς στον ανταγωνισμό τομείς.

179. Συναφώς, τόσο από τα στοιχεία της δικογραφίας όσο και από τις αναπτυχθείσες ενώπιον του Πρωτοδικείου απόψεις προκύπτει ότι η La Poste δεν περιήλθε, κατά μέσον όρο όσον αφορά τα τρία πρώτα έτη μετά την έκδοση του νόμου του 1990, γενικά σε κατάσταση οικονομικής ισορροπίας παρά μόνο μετά τη φορολογική ρύθμιση, δηλαδή λαμβανομένης υπόψη της παροχής της επίμαχης φορολογικής ελαφρύνσεως.

180. Υπό τις περιστάσεις αυτές, έστω και αν τα αποτελέσματα αυτών των οικονομικών ετών περιλαμβάνουν, ελλείψει αναλυτικών λογιστικών στοιχείων επιτρεπόντων να γίνει διάκριση μεταξύ των διαφόρων τομέων δραστηριοτήτων της, το σύνολο των δραστηριοτήτων της La Poste, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η Επιτροπή ορθώς έκρινε, χωρίς να υπερβεί τα όρια της εξουσίας της εκτιμήσεως, ότι, εν προκειμένω, το επίμαχο φορολογικό πλεονέκτημα δεν υπερέβη το μέτρο που ήταν αναγκαίο για τη διασφάλιση της εκπληρώσεως της αποστολής δημοσίου συμφέροντος που έχει ανατεθεί στη La Poste, συγκεκριμένα, μεταξύ

άλλων, την υποχρέωση διατηρήσεως ταχυδρομικής παρουσίας σε αγροτικό περιβάλλον, δεδομένου ότι το προκύπτον εν προκειμένω πρόσθετο κόστος μπορεί να θεωρηθεί ότι αντιστοιχεί σε ανάλογες ζημίες της La Poste. Επομένως, το γεγονός ότι επέτρεψε κρατική ενίσχυση κατώτερη του εν λόγω προσθέτου κόστους δεν μπορεί να καταστήσει, εν προκειμένω, το άρθρο 90, παράγραφος 2, της Συνθήκης ανεφάρμοστο και, κατά συνέπεια, να στοιχειοθετήσει παράβαση του άρθρου 92 της εν λόγω Συνθήκης.

181. Εξάλλου, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι, όσον αφορά το θέμα αυτό, οι προσφεύγουσες δεν προσκόμισαν στοιχεία ικανά να στηρίξουν τον ισχυρισμό τους ότι η επίμαχη ενίσχυση δεν είναι αναγκαία για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας που υπέχει η La Poste. Επομένως, αυτή η αιτίαση που αφορά την αναγκαιότητα της επίμαχης ενισχύσεως πρέπει να απορριφθεί.

182. Σε αυτό το στάδιο της συλλογιστικής, πρέπει να εξετασθούν οι αιτιάσεις των προσφευγουσών σχετικά με την ακαταλληλότητα της χρησιμοποιηθείσας από την Επιτροπή μεθόδου. Κατ' αυτές, δεδομένου ότι ελλείπουν αναλυτικά λογιστικά στοιχεία εκ μέρους της La Poste, είναι αδύνατο να υποστηρίζεται ότι το επίμαχο φορολογικό πλεονέκτημα δεν αποβαίνει προς όφελος, κατά παράβαση του κοινοτικού δικαίου, ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων της τελευταίας.

183. Επομένως, στο Πρωτοδικείο εναπόκειται να εξετάσει το ζήτημα αν μια μέθοδος συγκρίσεως, συνιστάμενη στην εκτίμηση του ποσού μιας κρατικής ενισχύσεως (ήτοι 1,196 δισεκατομμύριο FF) σε σχέση με το ύψος του πρόσθετου κόστους της La Poste (ήτοι 1,32 δισεκατομμύριο FF — κατ' ελάχιστη εκτίμηση, βλ., ανωτέρω, σκέψεις 105 και 106), είναι η κατάλληλη για να διαπιστωθεί επαρκώς κατά νόμο ότι η χορήγηση της εν λόγω ενισχύσεως δεν συνεπάγεται σταυροειδή επιδότηση προς όφελος των ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων της La Poste. Όπως ορθώς παρατήρησε η Επιτροπή στην προσβαλλομένη απόφαση, το κοινοτικό δίκαιο απαιτεί η εν λόγω κοινοτική ενίσχυση να μην ευνοεί τις ανταγωνιστικές δραστηριότητες της δημόσιας επιχειρήσεως.

184. Συναφώς, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι, όπως προκύπτει από τη δικογραφία, κατά την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως η La Poste δεν τηρούσε, όσον αφορά τις εσωτερικές λογιστικές της εγγραφές, χωριστούς

λογαριασμούς αναφορικά τόσο με τις υπαγόμενες όσο και με τις μη υπαγόμενες στον επιφυλασσόμενο σ' αυτήν τομέα υπηρεσίες. Αυτός άλλωστε είναι και ο λόγος για τον οποίο το πρόσθετο κόστος της δημόσιας υπηρεσίας υπολογίστηκε, στην προσβαλλομένη απόφαση, επί του συνόλου των ταχυδρομικών δραστηριοτήτων (βλ., ανωτέρω, σκέψη 105).

185. Είναι αναντίρρητο ότι, αν η La Poste είχε τηρήσει, κατά τον κρίσιμο χρόνο, τέτοια αναλυτικά λογιστικά στοιχεία, η Επιτροπή θα μπορούσε, επί περισσότερο ασφαλούς βάσεως, να είναι βέβαιη για την ανυπαρξία σταυροειδούς επιδοτήσεως.

186. Όμως, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει, πρώτον, ότι ο κοινοτικός νομοθέτης δεν έχει θεσπίσει, μέχρι σήμερα, διατάξεις προβλέπουσες την καθιέρωση συστήματος τηρήσεως αναλυτικών λογιστικών στοιχείων για τις επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με αποστολή δημόσιας υπηρεσίας ενώ ταυτόχρονα ασκούν δραστηριότητες σε ανοιχτούς στον ανταγωνισμό τομείς.

187. Δεύτερον, η συγκεκριμένη εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού σε μια κατάσταση όπως η εν προκειμένω συνεπάγεται, κατ' ανάγκη, περίπλοκες εκτιμήσεις οικονομικής και νομικής φύσεως που πρέπει να γίνονται σε κοινοτικό πλαίσιο (βλ., π.χ., την προπαρατεθείσα απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Μαρτίου 1991, Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 34). Κατά συνέπεια, πρέπει να αναγνωριστεί στην Επιτροπή ορισμένο περιθώριο εκτιμήσεως όσον αφορά την επιλογή της πλέον κατάλληλης μεθόδου προκειμένου να βεβαιωθεί αυτή ως προς την ανυπαρξία σταυροειδούς επιδοτήσεως χάριν ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων.

188. Μολονότι είναι αληθές ότι η χορήγηση κρατικής ενισχύσεως σε μια επιχείρηση επιτρέπει σ' αυτήν να ελευθερώνει άλλους πόρους υπέρ άλλων δραστηριοτήτων (προπαρατεθείσα απόφαση της 21ης Μαρτίου 1991, Ιταλία κατά Επιτροπής), το Πρωτοδικείο εκτιμά, ωστόσο, ότι, προκειμένου περί ενισχύσεως καταβαλλομένης σε εμπίπτουσα στο άρθρο 90, παράγραφος 2, της Συνθήκης επιχείρηση, η πιθανότητα σταυροειδούς επιδοτήσεως αποκλείεται, καθόσον το ύψος της εν λόγω ενισχύσεως είναι μικρότερο του προσθέτου κόστους που προκύπτει από την εκπλήρωση της ιδιαίτερης κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως αποστολής.

189. Επιπλέον, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως κρίθηκε στην ανωτέρω σκέψη 178, το κοινοτικό δίκαιο δεν απαγορεύει σε κράτος μέλος να χορηγεί κρατική ενίσχυση σε επιχείρηση επιφορτισμένη με τη διαχείριση υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος προκειμένου να αντισταθμιστεί το πρόσθετο κόστος που προκύπτει από την ιδιαίτερη αποστολή που της έχει ανατεθεί, υπό την προϋπόθεση ότι η ενίσχυση αποδεικνύεται αναγκαία προκειμένου η εν λόγω επιχείρηση να μπορεί να εκπληρώνει υπό συνθήκες οικονομικής ισορροπίας τις υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας που υπέχει. Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο κρίνει, εφόσον διαφορετικά το άρθρο 90, παράγραφος 2, της Συνθήκης θα στερούνταν οποιασδήποτε πρακτικής αποτελεσματικότητας, ότι πρέπει να αναγνωριστεί ότι η χρησιμοποιηθείσα από την Επιτροπή μέθοδος συγκρίσεως ήταν, εν προκειμένω, η κατάλληλη προκειμένου αυτή να βεβαιωθεί επαρκώς κατά νόμο ότι η χορήγηση της κρατικής ενισχύσεως δεν συνεπάγεται σταυροειδή επιδότηση αντίθετη προς το κοινοτικό δίκαιο.

190. Συναφώς, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι οι προσφεύγουσες δεν επιχείρησαν να αποδείξουν την ύπαρξη εναλλακτικής μεθόδου πλέον κατάλληλης για να εξακριβωθεί, ενόψει τόσο των τότε διαθεσίμων στοιχείων όσο και του σταδίου εξελίξεως του κοινοτικού δικαίου, ότι το χορηγηθέν στη La Poste φορολογικό πλεονέκτημα δεν ευνοεί τις ανταγωνιστικές της δραστηριότητες. Ούτε, άλλωστε, προσκόμισαν στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι η Επιτροπή υπερέβη εν προκειμένω το περιθώριό της εκτιμήσεως.

191. Όσον αφορά την αιτίαση των προσφευγουσών σχετικά με τη βάση της επίμαχης φορολογικής μειώσεως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι στερείται σημασίας, εφόσον οι προσφεύγουσες δεν αμφισβητούν το ποσό που αντιπροσωπεύει αυτό το φορολογικό πλεονέκτημα.

192. Ως προς τα επιχειρήματα των προσφευγουσών ότι το κόστος μιας δημόσιας υπηρεσίας δεν είναι άλλο από αυτό που το κοινοτικό σύνολο έχει τη βούληση να αναλάβει και ότι θα ήταν άλλωστε προτιμότερο να γίνει εφαρμογή του νόμου του 1982, αρκεί η παρατήρηση ότι, όπως διαπιστώθηκε στην ανωτέρω σκέψη 108, η Επιτροπή δεν είναι εξουσιοδοτημένη, ελλείψει σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας, να αποφαίνεται επί της οργανώσεως και της εκτάσεως της αποστολής δημόσιας υπηρεσίας που έχει μια δημόσια επιχείρηση ούτε επί της σκοπιμότητας των σχετικών πολιτικών επιλογών των αρμόδιων εθνικών

αρχών, υπό την επιφύλαξη ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στους ανοιχτούς στον ανταγωνισμό τομείς δεν ευνοούνται από τη χορήγηση της εν λόγω ενισχύσεως και ότι η καταβληθείσα ενίσχυση δεν υπερβαίνει το μέτρο αυτού που είναι αναγκαίο για τη διασφάλιση της εκπληρώσεως της ιδιαίτερης αποστολής που έχει ανατεθεί στην οικεία επιχείρηση.

193. Εξάλλου, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι, σε αντίθεση προς ό,τι ισχυρίζονται οι προσφεύγουσες, από την πρόσκληση που η Επιτροπή απηύθυνε στη Γαλλική Κυβέρνηση, ζητώντας της να βελτιώσει, στο μέλλον, τη λογιστική οργάνωση της La Poste, δεν μπορεί να συναχθεί ότι η Επιτροπή αναγνώρισε, κατά τη λήψη της προσβαλλομένης αποφάσεως, την ύπαρξη σταυροειδούς επιδοτήσεως. Εν πάση περιπτώσει, μολονότι η λογιστική οργάνωση της La Poste μπορεί να βελτιωθεί στο μέλλον, υπό την έννοια μεγαλύτερης διαφάνειας όσον αφορά τον προορισμό των διαφόρων εξόδων, ορθώς ωστόσο η Επιτροπή, όπως έχει ήδη κριθεί στις ανωτέρω σκέψεις 183 έως 189, στηριζόμενη τότε στα διαθέσιμα στοιχεία, έκρινε ότι η παροχή του επίμαχου φορολογικού πλεονεκτήματος δεν συνεπαγόταν σταυροειδή επιδότηση.»

Η αίτηση αναιρέσεως

18 Με την αίτηση αναιρέσεως, οι αναιρεσείουσες ζητούν από το Δικαστήριο να ακυρώσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, να ακυρώσει τη επίμαχη απόφαση και να κρίνει ότι δεν συμβιβάζονται με την κοινοτική αγορά οι επίμαχες διατάξεις του γαλλικού νόμου της 2ας Ιουλίου 1990, κατ' εφαρμογή του άρθρου 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης.

19 Προς στήριξη της αιτήσεώς τους αναιρέσεως οι αναιρεσείουσες προέβαλαν έναν μόνο λόγο, περιλαμβάνοντα τρία σκέλη.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

20 Δυνάμει του άρθρου 119 του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι προδήλως απαράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη, το Δικαστήριο μπορεί, κατά πάσα στάση της δίκης, να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως με αιτιολογημένη διάταξη.

21 Πριν εξεταστεί ο λόγος που προέβαλαν οι αναιρεσείουσες, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η αίτηση αναιρέσεως δεν μπορεί, δυνάμει του άρθρου 168 Α της Συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 51, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, να στηρίζεται παρά μόνο σε λόγους που αφορούν την παράβαση νομικών κανόνων, αποκλειομένης οποιασδήποτε εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 1ης Οκτωβρίου 1991, C-283/90 P, Vidrányi κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. I-4339, σκέψη 12, και διάταξη της 17ης Σεπτεμβρίου 1996, C-19/95 P, San Marco κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. I-4435, σκέψεις 39 και 40).

Επί του πρώτου σκέλους του λόγου αναιρέσεως

22 Με το πρώτο σκέλος του λόγου που προέβαλαν, οι αναιρεσείουσες προσάπτουν στο Πρωτοδικείο ότι δεν διαπίστωσε ότι ούτε η Επιτροπή, ούτε η La Poste, ούτε η Γαλλική Κυβέρνηση απέδειξαν ότι το ποσό του 1,196 δισεκατομμυρίου FF που χορηγήθηκε το 1994 ως ενίσχυση θα διετίθετο προς όφελος των υπηρεσιών γενικού συμφέροντος της La Poste.

23 Οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν σχετικώς ότι κακώς το Πρωτοδικείο κατέληξε ότι η ενίσχυση δεν συνεπάγεται σταυροειδή επιδότηση προς όφελος των ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων της La Poste. Η ενίσχυση αυτή, η οποία συνίστατο σε μείωση κατά 85 % των φόρων ακινήτου περιουσίας και των επαγγελματικών φόρων, υπολογιζομένων επί βάσεως περιλαμβάνουσας τον συνολικό κύκλο εργασιών, συνεπάγεται τη χορήγηση στη La Poste ελαφρύνσεως των φορολογικών της βαρών, όσον αφορά τόσον τις γενικού συμφέροντος δραστηριότητές της όσο και εκείνες που εμπίπτουν στον ανταγωνιστικό τομέα. Ελλείψει αναλυτικών λογιστικών εγγραφών, βάσει των οποίων μπορούσε να γίνει διάκριση μεταξύ των διαφόρων τομέων της La Poste, το Πρωτοδικείο δεν έπρεπε να επικυρώσει την απόφαση της Επιτροπής.

24 Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, δεν πληροί τις επιταγές περί αιτιολογήσεως που απορρέουν από το άρθρο 51 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, καθώς και από το άρθρο 112, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, η αίτηση αναιρέσεως η οποία περιορίζεται στην επανάληψη ή στην κατά γράμμα παράθεση των λόγων και επιχειρημάτων που έχουν ήδη προβληθεί ενώπιον του Πρωτοδικείου, περιλαμβανομένων και εκείνων που στηρίζονται σε πραγματικούς ισχυρισμούς που έχουν ρητώς απορριφθεί από αυτό. Πράγματι, μια τέτοια αίτηση αναιρέσεως αποτελεί στην πραγματικότητα αίτηση για απλή επανεξέταση της ασκηθείσας ενώπιον του Πρωτοδικείου προσφυγής, πράγμα που, σύμφωνα με το άρθρο 49 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου (βλ., μεταξύ άλλων, διατάξεις της 12ης Δεκεμβρίου 1996, C-49/96 P, Προγούλης κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. I-6803, σκέψη 25, και της 16ης Σεπτεμβρίου 1997, C-59/96 P, Koelman κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. I-4809, σκέψη 52).

25 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 134 έως 136 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, οι αναιρεσείουσες περιορίστηκαν να επαναλάβουν τα επιχειρήματα που ήδη εξέθεσαν ενώπιον του Πρωτοδικείου, χωρίς να επιδιώξουν να αποδείξουν ότι το Πρωτοδικείο εφάρμοσε κακώς το δίκαιο στο πλαίσιο των εκτιμήσεων στις οποίες προέβη. Συνεπώς, το πρώτο σκέλος του λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως απαράδεκτο.

Επί του δευτέρου σκέλους του λόγου αναιρέσεως

26 Με το δεύτερο σκέλος του λόγου αναιρέσεως, οι αναιρεσείουσες προσάπτουν στο Πρωτοδικείο ότι αγνόησε την ερμηνεία του άρθρου 90, παράγραφος 2, της Συνθήκης που έδωσε το Δικαστήριο με την προαναφερθείσα απόφαση Corbeau, αποκλείοντας από την εφαρμογή αυτής της διατάξεως τον τομέα των ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων της La Poste και κρίνοντας ότι η ενίσχυση έδινε στην επιχείρηση τη δυνατότητα να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της ως δημόσια υπηρεσία κατά τρόπο ισορροπημένο και μάλιστα επικερδή.

27 Οι αναιρεσείουσες υποστηρίζουν ότι στην προκειμένη περίπτωση το ζήτημα αρχής που τίθεται δεν είναι αν το πρόσθετο κόστος που συνεπάγεται η υποχρέωση διατηρήσεως μιας ταχυδρομικής παρουσίας σε αγροτικές περιοχές αντισταθμίζεται πλήρως ή μερικώς με μία ενίσχυση, αλλά να διασφαλιστεί ότι η ενίσχυση δεν θα επιδοτήσει ανταγωνιστικές δραστηριότητες, ότι δηλαδή δεν θα έχει χαρακτήρα θίγοντα τον ανταγωνισμό.

28 Αυτό το σκέλος του λόγου αναιρέσεως αναλύεται σε τρία μέρη.

29 Πρώτον, οι αναιρεσείουσες προσάπτουν στο Πρωτοδικείο ότι δεν έλαβε υπόψη, στις σκέψεις 176 και 177 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, τη διαφορά που υφίσταται μεταξύ των πραγματικών περιστατικών που κρίθηκαν με την υπόθεση Corbeau και των πραγματικών περιστατικών της παρούσας υποθέσεως, δεδομένου ότι οι αναιρεσείουσες ουδέποτε μπόρεσαν να δράσουν στις επιφυλασσόμενες στη La Poste αγορές.

30 Αρκεί σχετικώς να σημειωθεί ότι, στις σκέψεις 176 και 177 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο υπογράμμισε — χωρίς οι αναιρεσείουσες να διατυπώσουν σχετικώς επικρίσεις — τα στοιχεία εκείνα της αποφάσεως Corbeau που μπορούν να είναι χρήσιμα στην παρούσα υπόθεση. Έτσι, στο πλαίσιο υπομνήσεως της νομολογίας του Δικαστηρίου περί της συνδυασμένης εφαρμογής των άρθρων 85 και 86, καθώς και του άρθρου 90, παράγραφος 2, της Συνθήκης, το Πρωτοδικείο συνόψισε το μέρος εκείνο της εν λόγω αποφάσεως στο οποίο το Δικαστήριο εξέτασε αν η εξαίρεση από τον ανταγωνισμό ήταν αναγκαία για να διασφαλιστεί η εκ μέρους της οικείας επιχειρήσεως εκπλήρωση της ειδικής αποστολής που της είχε ανατεθεί.

31 Πρέπει να θεωρηθεί ότι ορθώς το Πρωτοδικείο έκρινε, στη σκέψη 174 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, ότι η υπόμνηση αυτή ήταν αναγκαία προκειμένου να εξεταστεί αν αντιβαίνει προς το κοινοτικό δίκαιο η εκ μέρους κράτους μέλους χορήγηση κρατικών ενισχύσεων προς αντιστάθμιση του πρόσθετου κόστους το οποίο έχει αναλάβει μια επιχείρηση επιφορτισμένη με τη διαχείριση υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος, κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, της Συνθήκης, το οποίο προκύπτει από την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που της έχει ανατεθεί.

32 Δεύτερον, οι αναιρεσείουσες προσάπουν στο Πρωτοδικείο ότι δεν έλαβε υπόψη τη σκέψη 19 της αποφάσεως Corbeau, από την οποία προκύπτει ότι το άρθρο 90, παράγραφος 2, της Συνθήκης δεν εφαρμόζεται, «άπαξ και πρόκειται για ειδικές υπηρεσίες, δυνάμενες να διαχωριστούν από την υπηρεσία γενικού συμφέροντος, οι οποίες καλύπτουν ειδικές ανάγκες επιχειρηματιών και προϋποθέτουν ορισμένες πρόσθετες παροχές τις οποίες δεν προσφέρει η παραδοσιακή ταχυδρομική υπηρεσία (...)». Πράγματι, κατά την άποψή τους, η διανομή χρηματοπιστωτικών και ασφαλιστικών προϊόντων από τη La Poste συνιστά ειδική υπηρεσία πληρούσα τα κριτήρια της αποφάσεως Corbeau. Συνεπώς, δεν συνέτρεχε ανάγκη αποκλεισμού τους από το πεδίο ανταγωνισμού και απαλλαγής τους κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του άρθρου 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης.

33 Επιβάλλεται σχετικώς να τονιστεί ότι, στη σκέψη 178 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η καταβολή μιας κρατικής ενισχύσεως είναι δυνατό, δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 2, της Συνθήκης, να μην εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 92 της εν λόγω Συνθήκης, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω ενίσχυση σκοπεί απλώς να αντισταθμίσει το κόστος που απορρέει απο την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που έχει η επιφορτισμένη με τη διαχείριση υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος επιχείρηση και ότι η χορήγηση της ενισχύσεως αποδεικνύεται αναγκαία για να μπορεί η εν λόγω επιχείρηση να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας που υπέχει υπό συνθήκες οικονομικής ισορροπίας (προπαρατεθείσα απόφαση Corbeau, σκέψεις 17 έως 19). Στη σκέψη 188 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως το Πρωτοδικείο συνήγαγε το συμπέρασμα ότι προκειμένου περί ενισχύσεως καταβαλλομένης σε επιχείρηση που αφορά το άρθρο 90, παράγραφος 2, της Συνθήκης η πιθανότητα σταυροειδούς επιδοτήσεως αποκλείεται, καθόσον το ύψος της εν λόγω ενισχύσεως είναι μικρότερο από το πρόσθετο κόστος που προκύπτει από την εκπλήρωση της ιδιαίτερης κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως αποστολής.

34 Εφόσον έθεσε την προϋπόθεση ότι η φορολογική ελάφρυνση δεν πρέπει να υπερβαίνει το πρόσθετο κόστος της δημόσιας υπηρεσίας, το Πρωτοδικείο δεν αγνόησε τις επιταγές του άρθρου 90, παράγραφος 2, της Συνθήκης, όπως αυτές προκύπτουν από την απόφαση Corbeau.

35 Τρίτον, οι αναιρεσείουσες θεωρούν ότι η σκέψη 178 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως είναι κατ' αρχήν πεπλανημένη, όχι μόνον καθόσον αφορά το αντιστάθμισμα, τα όρια του οποίου διέγραψαν στηριζόμενες κυρίως στην απόφαση Corbeau, αλλά και διότι το Πρωτοδικείο υπογραμμίζει ότι η ενίσχυση έπρεπε να παράσχει στην επιχείρηση τη δυνατότητα εκπληρώσεως των υποχρεώσεών της ως δημόσιας υπηρεσίας υπό συνθήκες οικονομικής ισορροπίας. Κατά τις αναιρεσείουσες, τη δυνατότητα εκπληρώσεως της αποστολής της ως δημόσιας υπηρεσίας κατά τρόπο ισορροπημένο και μάλιστα κερδοφόρο δεν την παρέχει στη La Poste η φορολογική ελάφρυνση, αλλά τα κέρδη που αδικαιολογήτως αποκομίζει από τις εμπορικές δραστηριότητες που απολαύουν της φορολογικής αυτής ελαφρύνσεως.

36 Όσον αφορά τον υπολογισμό του προσθέτου κόστους δημόσιας υπηρεσίας που βαρύνει τη La Poste, προκειμένου να καθοριστεί αν αντισταθμίζεται με τη χορήγηση της εν λόγω ενισχύσεως, το επιχείρημα αυτό αναφέρεται στα πραγματικά περιστατικά όπως τα διαπίστωσε το Πρωτοδικείο.

37 Πράγματι, στη σκέψη 114 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο υπογράμμισε ότι δεν αμφισβητείται ότι το επίμαχο φορολογικό πλεονέκτημα, του οποίου τυγχάνει δυνάμει του άρθρου 21 του νόμου του 1990 η La Poste, ήτοι η μείωση κατά 85 % του ποσού των φορολογικών βάσεων όσον αφορά την τοπική φορολογία, ανήλθε το 1994 σε 1,196 δισεκατομμύριο FF. Στην ίδια σκέψη, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι, κατά συνέπεια, ορθώς η Επιτροπή θεώρησε ότι το ύψος του εν λόγω φορολογικού πλεονεκτήματος δεν υπερέβαινε το πρόσθετο κόστος της δημόσιας υπηρεσίας, έστω και αν λαμβανόταν ως βάση η ελαχίστη εκτίμηση, ήτοι πρόσθετο κόστος 1,32 δισεκατομμύριο FF.

38 Εξάλλου, καθόσον το επιχείρημα αυτό συνίσταται στον ισχυρισμό ότι το Πρωτοδικείο κακώς έκρινε ότι η ενίσχυση δεν συνεπαγόταν σταυροειδείς ενισχύσεις υπέρ των ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων της La Poste, συγχέεται με το πρώτο σκέλος του λόγου αναιρέσεως.

39 Συνεπώς, το επιχείρημα αυτό είναι προδήλως απαράδεκτο.

40 Επομένως, το δεύτερο σκέλος του λόγου αναιρέσεως είναι προδήλως αβάσιμο και προδήλως απαράδεκτο.

Επί του τρίτου σκέλους του λόγου αναιρέσεως

41 Με το τρίτο σκέλος του λόγου αναιρέσεως, οι αναιρεσείουσες αμφισβητούν το βάσιμο της μειώσεως κατά 34,7 % του συνολικού προσθέτου κόστους, ποσοστό που ισοδυναμεί με την αναλογία του κύκλου εργασιών που πραγματοποίησε η La Poste το 1993 στο πλαίσιο των ανταγωνιστικών της δραστηριοτήτων, περιλαμβανομένων των δραστηριοτήτων του τομέα των ασφαλίσεων, για την οποία το Πρωτοδικείο κάνει μνεία στη σκέψη 110 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως. Κατά την άποψή τους, αυτός ο κύκλος εργασιών είναι εντελώς εκτός πραγματικότητας.

42 Οι αναιρεσείουσες περιορίζονται σχετικώς, χωρίς να διατυπώσουν άλλα επιχειρήματα εκτός από εκείνα που απορρίφθηκαν με τις σκέψεις 112 και 113 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, να αμφισβητήσουν τα πραγματικά περιστατικά η ακρίβεια των οποίων δεν προκύπτει από τον φάκελο που υποβλήθηκε στο Πρωτοδικείο.

43 Επομένως, αυτό το σκέλος του λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως απαράδεκτο.

Το αίτημα περί διαπιστώσεως του ασυμβιβάστου του νόμου του 1990

44 Οι αναιρεσείουσες ζήτησαν από το Δικαστήριο να κρίνει ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης, τις επικρινόμενες διατάξεις του νόμου της 2ας Ιουλίου 1990.

45 Αρκεί σχετικώς η διαπίστωση ότι το αίτημα αυτό δεν υποβλήθηκε ενώπιον του Πρωτοδικείου.

46 Κατά το άρθρο 113, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, η αίτηση αναιρέσεως δεν μπορεί να μεταβάλει το αντικείμενο της ενώπιον του Πρωτοδικείου δίκης.

47 Επομένως, το αίτημα αυτό είναι προδήλως απαράδεκτο.

48 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμη και ως προδήλως απαράδεκτη.

Επί των δικαστικών εξόδων

49 Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, που εφαρμόζεται στη διαδιακασία της αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 118, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι οι αναιρεσείουσες ηττήθησαν, πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα)

διατάσσει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

2) Καταδικάζει τις αναιρεσείουσες στα δικαστικά έξοδα.

Λουξεμβούργο, 25 Μαρτίου 1998.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του τετάρτου τμήματος

H. Ragnemalm